

OBSAH.

HLAVA PRVNÍ.

Počátky české literatury pod panstvím latiny.

I Stopy staropohanské: bájeslovné trosky; pověsti národní. Křesťanství východní a západní: jejich styk a spor; zánik byzantské kultury u nás a vítězství osvěty římské. Pannonská legenda o sv. Václavu. Píseň sv.-vojtěšská. Zlomky hláholské. Evangelium sázavské. Listiny zakladací. (Str. 1—8.)

II První kronikáři: Kosmas a jeho pokračovatelé. Glossy: Nekrolog podlažický; Mater verborum; Túlec sv. Bonaventury; zápisník Alberta Bohema; přípisky sv.-jiřské; Cisojan. Žaltáře. Písně duchovní: sv.-václavská a j. (Str. 8—14.)

HLAVA DRUHÁ.

Rytířská romantika a reakce satiricko-didaktická.

I Nový literární vkus. Mezinárodní styky v křížáckých válkách a styky s východem. Německá poesie v Čechách. Legendy a duchovní romány: Passionál; zlomky legendové skupiny nejstarší (o Panně Marii, o umučení Páně, o dvanácti apoštoli, o seslání sv. Ducha, o Pilátovi, o Jidáši atd.); legenda o sv. Kateřině, sv. Dorotě, o desíti tisících rytířů a j.; o sv. Prokoptu, o Ježíšově mládí; život Adamův, Josef Egyptský, Asenet, Barlaam a Josafat. (Str. 14—21.)

II Rytířský epos i román. Alexandreis veršem i prosou; Historie trojanská; Apollon, král tyrský. Stílfríd a Bruncvík, Růžová zahrada, Laurin, Arnošt. Tristram, Tandaríuš. Písně lyrické. (Str. 21—28.)

III Didaktika, satira, allegorie. Reakce proti cizotě. Dalimil. Kniha rožmberská. Kulturní a literární vlivy Karla IV. Literatura právnická jeho doby: Majestas Carolina, Rád práva zemského, Rád korunování krále českého. Kronikáři: kanovník František, Beneš Krabice z Weitmile, Marignola, Příběh Pulkava z Radenína. Karlova autobiografie. Slovníky: oba Bohemáře, Slovník prešpurský a rajhradský, Nomenclator, Slovník klementinský, Mamotrekty, Sequentionarius. Písemnictví bohoslovné: Karlova legenda o sv. Václavu a kázání; Život Krista Pána; sborníky: Rukopis hradecký. Sebrání legend a písní, Modlitby. Církevní zpěv, nové písně kostelní. Středověké drama: velikonoční, 'slavnosti', velikonoční 'hry', 'hry, pašijové'; Mastičkář, O Kristovu z mrtvých vstání, Zlomek drkolenský; Pláče P. Marie. Catonova Disticha moralia, Desatero přikázání božích, Satiry o řemeslnících, Gesta Romanorum, Svár vody s vínem. Podkoní a žák, latinskočeská poesie vagantská, Spor duše s tělem, Tkadleček. Zvířecí báj, bájky a sněmy zvířat; Ezop; Smil Flaška z Pardubic a jeho Nová Rada. Ondřej z Dubé a jeho Výklad na právo země české. (Str. 28—50.)

IV Předchůdcové Štítného: Konrád Waldhauser, Milič z Kroměříže. Matěj z Janova. Mystická literatura předštitenská: List s nebe seslaný; Alberta Velikého Ráj duše. Bonaventurův Požár lásky, David Bosák atd. — Tóma z Štítného: život; spisy původní: Knížky šestery o obecných věcech křesťanských, Řeči besední, Řeči nedělní a sváteční; překlady ze sv. Augustina, Bosáka Davida, Zjevení sv. Brigitty; jeho názor a ráz i postavení v českém písemnictví. (Str. 50—64.)

HLAVA TŘETÍ.

Husitství, humanismus, bratrství.

I Vrchol vnější moci církevní. plenitudo potestatis: Augustinus Triumphus, Alvaro Pelayo. Vnitřní úpadek. Opravná reakce západoevropská v sektách i na universitách. Petr Valdo, Valdenští v Čechách. Protipapežská polemika university pařížské: Aegidius z Říma, Jan z Paříže, Michal z Ceseny, Marsiglio z Padovy, Vilém Occam, Petr d'Ailli, Jindřich z Langensteinu; Matěj z Janova. Polemika university oxfordské: Jan Wiclif. Polemika university pražské: Jeronym, Hus. (Str. 65—81.)

II Husova studia, působení universitní, kazatelství v kapli betlemské, duchovní řeči synodální. De sanguine Christi a De corpore Christi in sacramento altaris 1401. Arcibiskupovo nepřátelství a přízeň královská, dekret

kutnohorský 1409. Orthographia bohémica, písně církevní; první české traktáty, zejména O brání odmrtní a Výklad písniček Salamounových. Píseň o Pravdě. Současné opravné hnutí na západě: Jan Gerson, Mikuláš de Clémanges, Ondřej z Randufu. Dětrích z Nieheimu. Spálení knih Wiclifových v Praze a Husova obrana; kletba církevní. Bible šafhausská, Dcerka Výklady víry, desatera, páteře. Nová kletba; odchod z Prahy. Pobyt na Kozím hrádku a na Krakovci: O šesti bludích; De ecclesia, O svatokupectví, Postilla. Knížky proti knězi kuchmistrovi. Hus na všeobecném církevním sněmu v Kostnici: listy psané ze žaláře, trojí výslech a hájení, odsouzení a upálení. Poměr Husův k Wiclifovi; význam jeho v literatuře české. (Str. 82—112.)

III Účinek soudu kostnického v národě. Jeronym Pražský. Hnutí husitské. Chiliasmus. Praha a Tábor, seskupení stran. Popěvky satirické a polemika veršem, husitská i katolická. Čtyři pražské artikule. Kališníci horliví: Jakúbek ze Stříbra, Petr Payne, Vavřinec z Březové. Kališníci mírní: Křišťan z Prachatic, Prokop z Plzně, Petr z Mladenovic. Šimon z Tišnova, Jan z Příbramě. Siroťci: Němec, Jan Želivský, Vilém Žižka. Táboři krajní: Martin Húska Petr Kániš; Adamité; Jan Capek, Václav Koranda starší, Žikmund Řepanský; Táboři vlastní: Mikuláš z Pelhřimova, Jan Němec z Žatce, Prokop Holý. Rozvoj hnutí husitského v Čechách, v Polsku, na Slovensku, v Němcích. (Str. 113—162.)

IV Husitská theorie a praxe: úspěchy národní, výsledky náboženské a sociální. Protihusitská reakce Petra Chelčického. Styky a snahy Chelčického reformátora v Praze a návrat na venek. Replika proti Mikuláši z Pelhřimova, O trojím lidu řeč; Postilla a její vztah k wiclifismu i valdenství, traktáty jí příbuzné; Siet víry a traktáty jí blízké; Replika proti Rokycanovi a traktáty i listy s ní související; O rotách českých spis ztracený. Rokycana a jeho Postilla; Chelčický a Rokycana zakladatelé Jednoty českých bratří. Chelčický myslitel a spisovatel. (Str. 162—199.)

V Reakce římská. Vláda Jiříka Poděbradského. Literární strana státní: Ctibor Tovačovský z Cimburka a jeho Hádání Pravdy a Lži i Kniha tovačovská, Václav Koranda mladší, Miřinský, Rokycana. Strana katolická: Židek Hilarius Litoměřický, Jošt z Rožmberka a j. Bible. Oživené snahy odborné: dějepisné, lékařské, přírodní a j. Cestopisy. Obnovená stará romantika a didaktika, prepisy skladeb starších; Májový sen; Rada zvířat. Verše historické. Zbytky drobné lyriky lidové i umělé. (Str. 200—288.)

VI Humanismus a Bratrství. Renaissance italská; Petrarka a jeho epochální význam. Počátky humanismu v Čechách za Karla IV. a za Žikmunda i Jiřího; Eneáš Silvius a jeho druhové; Jan z Rabšteina ml. a jeho Dialog. Květ humanismu za Jagiellovců: Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic, jeho život a spisy. Počátky Českých bratří; Rokycana, br. Řehoř Krajčí, první osada kunwaldská, pronásledování za Jiřího. Řehořovy obrany; Řehoř organizátor Jednoty bratrské. Mramří stanovisko Řehořova Bratrství a Bohuslavova humanismu. (Str. 289—313.)

VII Viktorin Kornel ze Všehrd, zakladatel humanismu českého; jeho překlady; Knihy devatery. Rendlovo Zřízení zemské. Jan Šlechta ze Všehrd. Styky s cizími humanisty; Celtes, dr. Balbus. Dr. Augustin Olomoucký, Píbra, dr. Racek Doubravský. Řehoř Hrubý z Jelení, Václav Písecký, Sigismundus Gelenius. Mikuláš Konáč z Hodištkova a činnost jeho překladatelská a vydavatelská; Horekování Spravedlivosti; Judyth. (Str. 314—352.)

VIII Luther a Čechové, vliv jeho nauky u nás. Přívrženci luterství: bratr Matěj Paustenník; Burian Sobek z Kornic, Jan Miruše, Mikuláš Černo-býl, Pavel Severin z Kapí Hory; Bartoš Písař. Protivníci nových proudů: bosák Jan Vodňanský; Bohuslav Bílejovský a Martin Kuthen ze Šprinsberka; br. Lukáš Pražský. Br. Johannes Augusta a br. Jakub Bílek. (Str. 353—387.)

IX Nová latinská škola humanistická: mecén Jan starší Hodějovský z Hodějova, Matouš Kolín a jeho družina. Humanisté čeští: Sixt z Ottersdorfa, Žikmund z Puchova, Pavel Vorličný, m. Brikcí z Licka, dr. Tadeáš Hájek z Hájků a jeho předchůdce m. Jan Černý a m. Mikuláš Šúd z Semanína. (Str. 388—410.)

X Protiváha humanistické učenosti v stilistech prstonárodních. Jan Česka, Jan Popel z Lobkovic, Oldřich Prefát z Vikanova. Václav Hájek z Libočan a Tomáš Bavorovský, počátky katolické literární reakce předjesuitské. Vavřinec Leander Rvačovský z Rvačova. (Str. 411—428.)